

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

POUL KJELDGAARD

SLÆGTNINGE
I Ø. OG V. HANHERRED

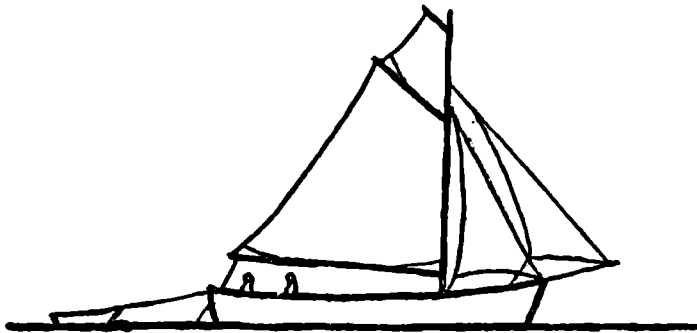

P. W. TRYK, THISTED
1972

ANER OG ANDRE SLÆGTNINGE TIL C.P.R. NR. 04 04 24 - 1559

H æ f t e 1

Slægtninge i Ø. og V. Hanherred

Løse bilag:

Oversigtskort 1:100.000

Anetavle

Poul Kjeldgård
(C.P.R. nr. 040424-1559)

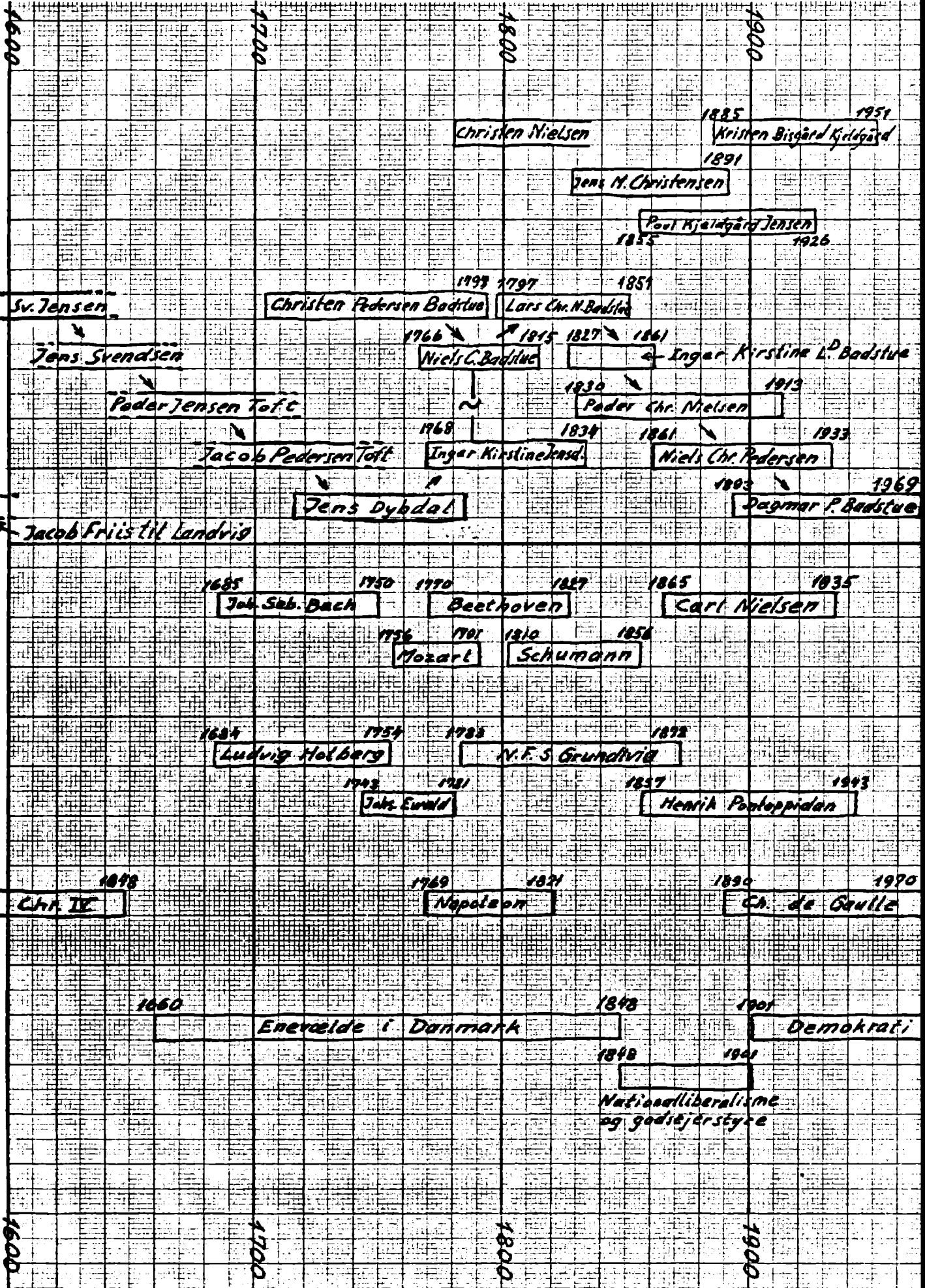
Viborg i marts 1972

Indledning.

I forbindelse med amtssammenlægning pr. 1.4.1970 måtte jeg og min familie flytte fra Thisted til Viborg. Det var ikke med glæde vi måtte foretage denne flytning - snarere tværtimod. Livet kan jo imidlertid også leves i Viborg, som da også har nogle kvaliteter. For mit eget vedkommende har jeg ved at komme til Viborg fået lejlighed til at samle oplysninger om mine forfædre i Landsarkivet. Dette har været meget interessant, ikke alene fordi det har drejet sig om min egen slægt, men også fordi arkivstudier fører med sig, at man nødvendigvis kommer til at beskæftige sig med samfundsforholdene i vort land i tidligere tider.

Samtidig bidrager arkivstudier til at man får fornemmelsen af bedre at kunne vurdere tidsafstande bagud. Hvor lang tid siden er det, at Beethoven levede - ikke blot angivet som et antal år, men i en "generationsmålestok" ? Ja, min mor har fortalt mig meget om sine forældre og bedsteforældre. Hendes bedstefar, Peder Chr. Nielsen, Østerild, der døde 1913, stod lyslevende for hende i hendes erindring. Han var født 1830 - altså kun 3 år efter Beethovens død 1827.

På det side 2 anførte tiddiagram er det muligt at jøvnføre i tiden mine beskedne forfædre med nogle i historien mere fremtrædende personer. Den store general Napoleon ses at være samtidig med tip tipoldefar, skipper i Øsløs, Niels Badstue.

ANETAVLE FOR C.P.R. NR. 04 04 24 - 1559
TIDDIAGRAM

Indsamling af oplysninger.

Efter at have foretaget de første besøg på landsarkivet og kigget lidt i kirkebøger lavede jeg en lille opstilling over bedste- forældre og oldeforældre. Denne fortegnelse, som er anført på næste side, blev sendt til enkelte familiemedlemmer i håb om at de, der kunne hjælpe mig med oplysninger m.m., ville henvende sig til mig.

Nu er det jo sådan, at når man selv synes en ting er interessant er man tilbøjelig til at tro, at også andre mennesker må have samme interesse. Det er naturligvis en fejlslutning, og jeg er forlængst blevet klar over, at slægtsforskning er et specielt emne, som kun er af interesse for få. Men såfremt nogen skule have interesse i at bidrage til udforskningen af grene af min slægt, vil det naturligvis glæde mig.

Min moster Ingeborg Larsen, Fårtoft har bidraget til sagen med en udmærket skildring (båndoptagelse) af hendes forældre, bedste forældre m. fl. og overladt mig nogle fotografier, bl. a. af min oldefar, svenskeren Johan Peterson (1831 - 1900).

Min fætter Gunnar Kjeldgård, Randers, har hjulpet med at fremskaffe fotografi af vores fælles oldefar, Jens Mathias Christensen (1828 - 1891). Jeg har så fotografier af 2 af mine 8 oldeforældre. Mon ikke det skulle være en rimelig chance for, at der et eller andet sted ligger fotografier af nogle af de 6 andre ?

Min kusine, Karen Korsgård Andersen, Ydby, har oplyst, at hun er i besiddelse af et hovedvandsæg, der har tilhørt vores fælles oldefor, Inger Kirstine Badstue (1827 - 1861). I hovedvandsægget er indgraveret: Til erindring - I.K.B. - 11.4.1851. Den anførte dato 11. april 1851 er den dag, Inger Kirstine Badstue blev gift med den allerede omtalte Peder Christian Nielsen, Østerild.

Inger Kirstine (Larsdatter) Badstue er forbindelsesleddet

Forarbejder til ahnetavle.

Bedsteforældre:	Oldeforældre (Tipoldeforældre)
Gårdmand Poul Kjeldgård (Jensen) f. 14.9.1855 i Villerslev	Gårdmand Jens Mathias Christensen Ane Cathrine Poulsdatter (f. 1823)
Johanne Christensen f. 14.12.1857 i Skyum	Gårdmand Christen Bisgård Gertrud Marie Johansdatter (f. 1811)
Gartner Niels Christian Pedersen f. 12.3.1861 i Østerild	Gårdmand Peder Christian Nielsen f. 30.5.1830 i Østerild søn af: Gårdmand Niels Madsen og Kirstine Mikkelsdatter Inger Kirstine Larsdatter f. 29.10.1827 i Østerild Datter af: Husmand og skipper Lars Chr. Nielsen Badstue og Kirsten Marie Marcusdat- ter
Ane Marie Peterson f. 28.7.1860 i Østerild	Husmand og avlskarl på Kjølbjergård Johan Peterson Karen Marie Nielsen (f. 1831)

Ovenstående oplysninger er fremskaffet ved hjælp af kirkebøger i Landsarkivet i Viborg. Arbejdet med fremskaffelse af oplysninger om forfædrene agtes videreført - i den takt tiden tillader det. Jeg vil være meget interesseret i at høre fra familiemedlemmer eller andre, som er i besiddelse af supplerende oplysninger, herunder allerede udført slægtsforskning, billeder af ovennævnte personer, breve, optegnelser.

Billeder, breve m.m. vil jeg gerne have lov at låne for affotografering. Jeg skal nok levere lånt materiale tilbage.

Viborg, d. 12.12.1970

Poul Kjeldgård

Poul Kjeldgård

Idille Sct. Mikkelsgade 11

(fra ca. 1.4.1971: Søvanget 16)

8800 Viborg

til mine forfædre i Ø. og V. Hanherred, hvorom nærværende hæfte drejer sig.

Viceskoleinspektør Wolf Møller, Randers, der arbejder med slægtsforskning inden for området Ø. og V. Hanherred, har hjulpet mig overordentlig meget med oplysninger om " Badstuerne ", Odgård - folkene (Marcus Nielsen) m. m.

Indhold af 1. hæfte.

Nærværende hæfte indeholder primært oplysninger om tidligere omtalte Inger Kirstine Larsdatter Badstue, hendes forældre, bedste- forældre og oldeforældre. Der er dog i en vis udstrækning medtaget oplysninger også om andre slægtninge end dem, der indgår i anetavlen

Som bilag er medtaget anetavle, der viser hvor langt jeg på nuværende tidspunkt er kommet. Der er mange "tomme kasser"! De på anetavlen anførte numre (anebrøker) er også anvendt i efterfølgend tekst.

Jeg drømmer ikke om nogensinde at gøre arbejdet med anetavlen "færdigt", men vil nok arbejde videre med sagen, så længe det morer mig. Måske vil det vise sig, at dele af anetavlen vil kunne udfyldes ved hjælp af andres arbejder.

Foreløbig har jeg overvejet at gå videre med en lidt dybere efterforskning af Badstue - slægten og derefter en bearbejdelse af og supplerung af materiale, som min farbroder Valdemar Kjeldgård har efterladt sig.

Baggrundsstof.

Slægtsforskning må jo i stor udstrækning baseres på kirke- bøger, folketællingslister, skifteprotokoller, skøde- og pante- protokoller og andre ret tørre kilder. Jeg har ikke kendskab til et eneste brev skrevet af de i nærværende hæfte omtalte slægtninge. En egenhændig underskrift i en protokol kan man undertiden finde.

Det er højden af, hvad der er efterladt skriftligt af forfædrene. Mange af dem kunne endda slet ikke skrive - ikke engang deres eget navn. (Skoleundervisningen var nok højest mangelfuld).

Trods de sparsomme kilder kan man dog, når oplysningerne sættes sammen, danne sig et vist billede af fortiden og dens enkeltpersoner. Til støtte for det billede, man prøver at danne sig af sine forfædres liv, kan i høj grad tjene den viden man i almindelighed har om dagliglivet på det pågældende tidspunkt. En skildring af dagliglivet igennem de sidste 350 år har man bl. a. i 4-binds værket "Dagligliv i Danmark" (Nyt nordisk forlag).

Specielt for så vidt angår min slægt vil mange artikler i "Historisk årbog for Thisted amt" give et godt baggrundsstof. Der vil i det følgende blive henvist til flere artikler i disse årbøger.

Efterfølgende omtale af forfædre begynder med min tip-tip-tip-oldefar, skipper Christen Pedersen Badstue. Forinden omtalen af ham gengives her efter Historisk årbog for Thisted amt, I. bind et afsnit af A. Marschall: Lidt om skibsfarten og handelen i gamle dage i Thy og Vester Han Herred:

Ved det inderste af den bugt, som dannes mellem Amtoft på den ene side og Holmtange på den anden side, ligger den lille venlige by Øsløs, beskyttet mod Vestenvinden af høje bakker. Når man iagttager byen fra de høje bakker, vil man snart lægge mærke til en samling af huse, som ligger i den østre del af byen. Det er Skippergade eller "Skigade", som den kaldes i daglig tale. Her ligger hus ved hus omtrent lige op af hinanden, og udgør lige som noget for sig selv. I disse huse havde de såkaldte Krejlere deres boliger i gamle dage. Ved krejlere forstod man folk, som i små skibe sejlede omkring og fald bød sild, potter, trasko, siemer, halmsiemer, tørrede helt og lignende. Deres hjemstavn var ved Limfjordens kyster, men ingen steder har de været i så stor en mængde som på Hannæs og i særdeleshed i Øsløs. For 50-60 år siden boede der her henimod en snes krejlere. Foruden at sejle rundt og falbyde varer var de tillige landmænd, idet der som regel var så megen jord til deres hus, at de kunne holde

køer, ja måske også flere, så de var sædvanligvis velstillede folk. Thi krejleriet var i gamle dage en ganske pæn forretning. Krejlerne brugte små både, der kaldtes kåg, som for ca. 60 år siden var ganske åbne, men siden hen byggedes de gerne med halvdæk, og i den nyeste tid havde de heldæk. De førte alle barkedede sejl. For at komme let over alle grunde og så nær ind til land som mulig, var kågene fladbundede, men som følge deraf ikke særlig hurtigsejlende. At krydse op imod vinden var næsten umuligt, så man foretrak at stage sig frem. Mange gange har en krejlerskipper måttet stage sig frem fra og til Ålborg eller Løgstør med stærk modvind. Man kunne gerne kende dem på afstand fra andre både ved, at de krængede noget på siden. Besætningen bestod gerne af to mand, som kunne være i kompagniskab, eller også af en mand og en halvvoksen dreng.

Tidlig på foråret lagde man kågene ud, de stod nemlig på land om vinteren. Den første tur, man foretog sig, var til Kvols efter jydepotter; med disse sejlede man øster på i Limfjorden og byttede dem med brogede fade, urtepotter, tallerkner, gryder, syltekrukker og lignende, og solgte dem så i den vestre del. Når de var færdige med den ene tur, begyndte de på en frisk. Det var ikke alene på vandet, de handlede, men de foretog sig mange landture, hvor de opkøbte træsko og andre trævarer, næsten altid til fods. Således kom de ofte til Silkeborgene og syd for Ålborg, og overalt handlede de; ofte havde de genstande med, som de byttede for andre, og disse solgte de igen på andre egne. Varerne, de solgte, gik gerne til købmænd og høkere, men desuden var de kommissionærer for folk, og tog ofte passagerer med både til Thisted, Ålborg og Løgstør. Løgstør nød særlig fordel af krejlerne, thi herhen tog næsten alle krejlerne, så en mængde kommissioner blev besørget her. Når høsten nærmede sig, vendte de hjem for at hjælpe til med at få den til side, og efter høsten fortsatte man, hvor man slap. Således blev de ved lige til frosten indfandt sig, så vendte de hjem og lagde op.

Kågene landede gerne på et bestemt sted, når de skulle lægges op for vinteren. Dette sted kaldtes for Kåglanding ja det hedder det forøvrigt endnu. Derimod benyttede de næsten altid den østre side af Holmtange, når de ankrede op for en kort tid. Oplægningen var gerne en stor begivenhed.

Alle, som havde tid, hjalp til. Et anker blev gravet godt ned et stykke oppe på land; til dette og kågen blev der fastgjort tallier og tov, og så spyttede man i næverne og hev løs på kommando, mens nogle lagde ryg til kågen. Efter at kågene var komne på deres plads og alt var i orden, festede man. Hver kågejer måtte gøre gilde, kågbøjle, som det kaldtes. Disse kågbøjler blev ofte slået sammen med julegilderne og kunne vare til hen i januar måned. Resten af vinteren gik så med at passe bedriften, at sno siemer og at indsamle ordrer til næste år samt kræve penge op. Disse ture foregik altid til fods, hvad der ikke siger så lidt, thi de havde ofte store strækninger at tilbagelægge.

Nu hører krejlerlivet kun fortiden til, men endnu lever der folk, som har haft deres kåg i søen. Så vidt mig bekendt, lever der kun to, nemlig Chr. Boesen i Øsløs og Lars Boesen i Hillerslev. Endnu i dette år er en af de gamle krejlere død, nemlig Lars Kold i Øsløs.

Nogle af de i det foregående nævnte lokaliteter kan findes på kortbilaget bagest i nærværende hæfte.

Tegning af en kåg findes på forsideblad til nærværende hæfte (gengivet efter tegning i III. bind af Historiske årbøger for Thisted Amt)

TIP - TIP - TIP - OLDEFORÆLDRE

64/41 Christen Pedersen Badstue (ca. 1704 - 1793) og

64/42 Maren Nielsdatter (ca. 1735 - 1817)

Hvor Christen Pedersen er født og hvem hans forældre var, er ikke fundet. Han er nok fra et af nabosognene til Øsløs - måske vestfra. Hans første kone hed Anne Christensdatter (f. 1701 i Øsløs, datter af Christen Skremb) og med hende får han 5 sønner, der er indført i Øsløs kirkebog således: Peder 1734, Christen 1736, Lars 1738, Jens 1742 og Jens 1745.

Anne Christensdatter dør i 1763. Af skiftet (1-2) efter hende fremgår, at Christen Pedersen Badstue ejer huset "Badstuen" (Nærmere om Badstuen er anført senere i dette Hæfte). Endvidere ejer han et hus "i Strand", som beboes af Christen Frandsen. "Badstuen" bliver ved skifteforretningen vurderet til 50 rigsdaler og huset "i Strand" til 36 rigsdaler.

I skifteforretningen er anført en meget specificeret opstilling over alt boet tilhørende, stort som småt. Foruden de to huse ejer Christen Badstue en kåg (skib til Limfjordssejlad) og 2 små både. Værdien af kåg og både er sat til ialt 40 rigsdaler.

Christen Badstues hovederhverv har utvivlsomt været at sejle omkring i Limfjorden og handle med forskellige varer (potter, sild, træsko m. m.). Han har været krejlerskipper (3). Foruden at være skipper og handelsmand har han også haft lidt landbrug. Af skifteopgørelsen fremgår at det til "Badstuen" hørte et jordtilliggende af hartkorn 2 skæpper og til huset "i Strand" 3 fjerdingkar og 1 album. Besætningen var 2 køer (en grå og en sort), 2 kvier og 11 stykker får og lam.

(1) B.O.D. - 392, side 202

(2) B.O.D. - 474, skifte nr 358

(3) Beskrivelse af krejlerliv på Limfjorden findes foruden i den allerede omtalte artikel i Historisk arborg for Thisted amt, I. bind (1906-12), side 85 også i III. bind (1919-23), side 165.

Det angives, at der på loftet findes 4 bikuber, så man har altså også befattet sig med biavl.

Den i skifteforretningen anførte fortegnelse indeholder mange interessante detaljer. Her skal udover det allerede omtalte blot nævnes, at der i dagligstuen findes følgende bøger: en huspostil, en bibel, 2 salmebøger, "Dend Fattige Mands Husebog" og nogle andre bøger. Endvidere et ur ("Time-viser") og en spinderok.

Værdien af boet er opgjort til 196 rigsdaler, hvortil kommer et tilgodehavende hos den ældste søn på 60 rigsdaler, altså ialt 256 rigsdaler.

Skifteopgørelsen i faksimile, nedfotograferet til A-4 format, er medtaget som bilag bagest i nærværende hæfte.

Børn af 1. ægteskab:

1. Peder, f. d. 26.2.1734.

I førømtalte skifteforretning af 7.11.1763 nævnes, at den ældste søn Christen, 30 år gammel, ikke er til stede. Der ses ikke i kirkebogen at være indført en søn, der kan være nævnte 30 år gamle Christen. Da der er konstateret andre fejl i skifteprotokollen, må det formodes, at den ældste søn hed Peder og ikke Christen. Dette er også i overensstemmelse med almindelig navneskik, hvorefter den første søn får navn efter farfaderen.

På tidspunktet, hvor moderen dør, er den ældste søn udenlands. Ved skifteforretningen oplyses, at han har skrevet hjem til familien fra Amsterdam og oplyst, at han er taget med skibene til Øst - Indien. Faderen oplyser, at sønnen skylder ham 60 rigsdaler.

Hvilke tildragelser ligger mon bag udenlandsrejsen og denne gæld? Mon man en dag kan finde nærmere oplysninger om denne søns skæbne?

2. Christen Christensen Badstue (1736 - 1813)

Christen Badstue bliver selvejerhusmand (hartkorn: 0-2-0-0) i Ullerup, Thorup sogn. Han bliver gift med Kirsten Poulsdatter (ca. 1740 - 1789).

I 1774 låner Christen Badstue 60 rigsdaler til Laurs Christensen Vust mod pant i dennes ejendom i Vust (4).

3. Lars Christensen Badstue (1738 - 1786)

Lars Badstue overtager 1761 i fæste et husmandssted under Vesløsgård (hartkorn: 0-4-1-2). Husmandsstedet, der er beliggende på Kieret i Lild sogn, overgår senere til hans søn Niels Larsen Badstue (fæstebrev af 19.10. 1795).

4. Jens (1742 - 1743).

Den første Jens dør kun et år gammel. Det er i overensstemmelse med sædvanlig navneskik, at den næste søn også kommer til at hedde Jens.

5. Jens Christensen Badstue (1745 -)

I 1763, da moderen dør, er Jens endnu hjemme hos faderen. Han overtager senere en selvejergård i Holme by, Thorup sogn (hartkorn: 2-1-0-0) (5).

Han bliver gift med Dorthe Isaksdatter (børn: Anna 1769, Christen ca. 1776).

Christen Pedersen Badstue er ca. 60år, da Anne Christensdatter dør. Han skynder sig at blive gift med Maren Nielsdatter med hvem han får det første barn, en dreng, året efter. Drengen kommer til at hedde Peder. Har man nu fået besked om, at den Peder, der var draget udenlands, er død, og er det ham, man opkaldt efter ?

(4) B 32 - 182, side 268

(5) B 9 C - 17

Som vi allerede har hørt, har Christen Badstue ved skifteforretningen i 1763 60 rigsdaler tilgode hos den ældste søn Peder. Denne søn anvises sin arvelod "udi hands egen Debet til Stervboen". De tre andre sønner, Christen, Lars og Jens skal hver i mødrene arv have 28 rigsdaler, 3 mark og 4 5/8 skilling.

Det ser ud til, at Christen Badstue klarer at udbetale sønnerne deres mødrene arv. Iøvrigt ser det ud til, at han i økonomisk henseende klarer sig hæderligt. I 1772 udlåner han til Laurs Sørensen Smed 200 rigsdaler, som skal tilbagebetales med 4 % rente til Viborg Snapsting 1773. Såfremt parterne er enige derom, kan kreditten forlænges mod, at der til hver års Viborg omslagstermin betales 4 % rente. Til sikkerhed for lånet pantsætter Laurs Sørensen Smed sin på Bjerget i Lild sogn beliggende vejrmølle med tilhørende hus og ejendom samt herlighed (6).

I 1779 køber Christen Badstue af Mads Ilum en gård med hartkorn 4-0-0-0 (se senere).

I 1783 udlåner han til Christen Lauridsen Sund 150 rigsdaler. Den udstedte panteobligation, der er dateret Fæggesund d. 16. juli 1783, overdrages sønnen Peder Christensen Badstue, der d. 4. juni 1786 giver obligationen påtegning om indfrielse (7).

Med Maren Nielsdatter får Christen Badstue 4 børn:

6. Peder Christensen Badstue Senior (1764 - 1821)

Peder Badstue Senior bliver gift med Johanne Mikeldatter med hvem han får 11 børn: Maren Kirstine 1787, Anna 1789, Lars Christian 1791, Anna 1794, Mikkel Christian 1796, Anna Catrine 1799, Johanne Marie 1801, Mikkel Christian 1804 (omtales senere i dette hæfte), Søren Stausholm 1807, Anne 1808 og Kirsten Marie 1813.

(6) B 32 - 183, side 33

(7) B 32 - 183, side 173

1781 overtager Peder for 66 rigsdaler halvdelen af en gård med 4 tdr. hartkorn, som hans far i 1779 har købt af Sr. Mads Ilum (gården har tidligere været fæstet af Peder Lambertsen) (8). Det er bemærkelsesværdigt, at Peder kun er 17 år, da han overtager ejendommen.

Peder Badstue har ikke kun beskæftiget sig med landbrug. I kirkebogen omtales han flere gange som murermeister.

I forbindelse med udskiftningen af Øsløs sogns jorder i 1786 klager præsten Cay Praëm sig over, at der sælges brændevin i forbindelse med taksationen af jordene i Øsløs. Der er nedsat en landvæsenskommission til at afgøre de mange tvistigheder i forbindelse med udskiftningen og ved et møde i kommissionen fremstod Anders Bisgård og meddelte, at både han og Peder Badstue efter præstens angivelse var bleven stævned og havde måttet erlægge bøder for deres brændevinshandel, hvad de forlanger tilført protokollen med den tilføjelse, at de tillige ønsker, at "deres kære Sjælesørger, Velærværdige Hr. Praëm for eftertiden vilde slå sligt af sine tanker og derimod våge med dem som en kær Sjæle-Sørger, Ven og Kristenbroder".(9)

Peder Badstue Senior dør d. 10. maj 1821. I kirkebogen er anført, at han dør af nervefeber. Hans død er i bogen indført umiddelbart efter hans broder, Peder Badstue Junior, som tre dage før er død - også af "Nerve-Feber". På den pågældende side i kirkebogen er indført flere dødsfald på grund af den nævnte sygdom, så der må have været tale om en smitsom sygdom(meninggitis ?).

Peder Badstue Seniors enke, Johanne Mikkelssdatter afhænder en del af ejendommen til Hans Hede (hartkorn:

(8) B 32 - 183, side 33 og side 173

(9) Th.A.A. 1913, side 13 - 15

1-0-1-0) og en anden del til Peder Broe (hartkorn: 0-3-0-0) (10). Det resterende hus med tilliggende (hartkorn: 0-4-3-0) afhænder hun 1828 for 100 rigsdaler sedler til svigersønnen, Christen Christensen Kold, dog reserverer hun sig for livstid brug og besiddelsesret af det solgte. Den nævnte brugs- og besiddelsesret udgår efter påtegning på skødet af 14. juli 1832 (11).

7. 32/21 Niels Christensen Badstue (1766 - 1815)

Som tidligere omtalt overtager Niels's ældre broder i 1781 kun 17 år gammel halvdelen af en gård, som hans far har købt i 1779. I 1784 er Niels blevet 18 år og så er det øjensynlig blevet hans tur. Hans far, der nu er ca. 80 år, overdrager ham den anden halvdel af den nævnte gård (hartkorn: 2-0-0-0) samt endvidere det sted, Badstuen, som han selv iboer (hartkorn: 0-2-0-0). Købesummen er 50 rigsdaler. Skødet, der først bliver tinglyst d. 24. juni 1786, begynder således (12):

"Kiendes jeg underskrevne Christen Pedersen Selvejerboelsmand, boende i Badstue i Øsløs sogn på Hannæs i Vester Hanherred, eftersom Skrøbelighed tiltager med min høye alderdom, saa jeg ikke selv kan bestyre mit i-boende sted med tillagte jord og avls drift, at jeg med min kones og egen gode vilje og samtykke solgt og afhændet til vor kiære søn Niels Christensen, vores i-boende Ejendoms Sted med sin af alders Tid tillagte Jord, som skatter af 2 skpr., tilligemed den til vort sted siden tillagte halve deel jord af den saakaldte Peder Lambretsens gaard, som min søn Peder Christensen haver afkiøbt mig og hvilken halve deel jord, som er fragået bemelte

(10) B 32 - 222, No. 34, matrikel nr. 74

(11) B 32 - 189, side 126 a

(12) B 32 - 183, side 172

Gaard og tillagt vores sted, så der nu er goed Bolig,
Ejendom og Auvl til tvende Familiers Underholdning ---- "

Niels overtager som før nævnt ejendommen for 50 rigsdaler, men iøvrigt på en række nærmere anførte betingelser. Han skal underholde begge forældrene, så de kan være fornøjede dermed og han skal til sin tid give dem en Cristformelig og hæderlig begravelse. Han må ikke uden tilladelse fra forældrene gifte sig og indtage en kone eller sælge stedet. Han skal hver år give forældrene 1 td. rug, 1 td. byg, føde 4 får, skaffe 16 læs hø og 1 læs lyng og holde deres værelse forsvarlig vedlige. Så længe søsteren Anne Kirstine Christensdatter (15 år) og den yngste broder, Peder Christensen (Junior) (12 år) er uformuende og har lyst at blive hjemme, skal de have hjem og underholdning ligesom de hidtil har haft.

I 1789 bliver Niels gift med Inger Kirstine Jensdatter. Han sælger nu "Badstuen" til den kun 17 - årige broder Peder Badstue Junior. Købesummen er 90 rigsdaler og vilkårene de samme som dem Niels i sin tid måtte indgå på i 1784 (13).

Ved giftermålet overtager Niels Badstue for 150 rigsdaler svigermøderen, Anne Marie Pedersdatters tilhørende hus med ager og eng (hartkorn: 0-2-2-0).

Yderligere omtale af Niels Badstue findes senere i dette hæfte.

8. Anne Kirstine, f. 1769

Anne Kirstine bliver gift med gårdmand Christen Jensen, Øsløs (hartkorn: 4-7-3-1). Ved folketællingen 1801 er Christen 33 år, Anne Kirstine 32 år og deres dat-

ter Anna 8 år. I hjemmet er endvidere husbondens broder, der er "National Soldat" og husbondens forældre, der er på aftægt: Jens Andersen og Kirsten Markusdatter.

9. Peder Christensen Badstue Junior (1772-1821)

Som allerede nævnt overtager Peder Badstue Junior, 17 år gammel, "Badstuen" med hartkorn 2-2-0-0.

Han bliver gift med Sidsel Marie Hansdatter, med hvem han får følgende børn: Maren 1799, Hans 1802 (omtalt senere i dette hæfte), Inger Marie 1905 og Christen 1807.

Ved skifteforretningen efter broderen Niels's død er Peder Badstue Junior til stede for at påse de umyndige børns ret.

Peders død 1821 på grund af nervefeber er allerede omtalt (side 13). Hans enke afstår 1832 ejendommen til sønnen Hans Pedersen Badstue, hos hvem hun får aftægt.

Christen Pedersen Badstue har opnået den høje alder af 89 år (efter oplysninger i kirkebogen), da han dør i 1793. Hans enke har fortsat aftægt hos sønnen Peder Badstue Junior og overlever ham i 24 år. Hun dør 1817 som 82 - årig.

64/43 Jens Jacobsen Dybdal (Toft) (ca. 1715 - 1784)

64/44 Anne Marie Pedersdatter (ca. 1728 - 1818)

Jens Dybdal var af slægten Toft fra Klim (14), i hvilken slægt, der var mange, der drev skudehandel på Sydnorge ligesom der var mange selvejerbønder i slægten. Han var søn af Jacob Pedersen Toft, Thorup Holme (ane nr. 128/85).

Måske flyttede Jens Dybdal til Øsløs efter at pastor Cøy Praëm var blevet sognepræst her og Øsløs var blevet et slags centrum for Herrnhutismen i Vester Hanherred. I hvert fald må det konstateres, at Jens Dybdal i 1765 tilhører Herrnhuternes brødremenighed i Øsløs (15).

I Øsløs kommer også til at bo hans yngre søster, Karen Jacobsdatter (ca. 1720 - 1792). Hun bliver gift med Jens Steffensen Haugård, der 1756 køber et hus i Øsløs med hartkorn 0-0-2-0. Efter Jens Haugårds død bliver hun gift med Anders Jensen (16).

Jens Dybdals ældre bror, Peder Jacobsen Toft har en gård i Holme by, V. Thorup sogn (hartkorn: 7-0-1-1). Gården har vistnok tidligere tilhørt faderen Jacob Pedersen Toft og før ham farfaderen Peder Jensen Toft (f. 164~~8~~, død 1715-20). Formentlig er det den gård, som herredsfoged Jens Andersen 1634 afhænder til Niels Christensen Dybdal (17).

Peder Jacobsen Toft dør 1756 og Jens Dybdal bliver da kurator for hans 4 børn (18 - 19).

Jens Dybdal bliver gift med Kirsten Pedersdatter, med hvem han får sønnen Jacob. Kirsten Pedersdatter dør umiddelbart efter Jacobs fødsel og skifteforretning bliver afholdt d. 13. juni 1753 (20)

(14) Th.A.A. 1942, side 217

(15) Th.A.A. 1916, side 59

(16) B 32.-.222, ejendom nr. 30

(17) Th.A.A. 1936, side 257

(18) B.O.D. - 392, side 2

(19) B.O.D. - 460, skifteforretning nr 233

(20) B.O.D. - 391, side 1094

Barnets mødrene arv bliver udlagt i de to Jens Dybdal tilhørende små steder i Øsløs (hartkorn: 0-2-3-2), som takseres til 120 rigsdaler. Jacob dør imidlertid før han er blevet et år gammel.

Jens Dybdal bliver nu gift med Anne Marie Pedersdatter, med hvem han får 8 børn.

Af skifteopgørelsen efter Jens Dybdals død i 1784 (21-22) får vi et lille kik ind hos denne familie:

Huset indeholder dagligstue med sengested og kakkelovn, "nørrestue" med sengested, frammers (køkken), lade og stald. Indboet er beskedent. "Literatursamlingen" består af 2 salmebøger og 2 andre bøger. Besætningen består af et svin (vurderet til 2 rigsdaler, 4 mark) og en gris (3 mark), endvidere en 11 år gammel gråbroget ko (4 rigsdaler), en 8 år gammel sort grimet ko (3 rigsdaler, 4 mark), 2 små kalve (1 rigsdaler) og 8 får uden lam (3 rigsdaler).

Selve ejendommen (hartkorn: 0-2-2-0) bliver vurderet til 99 rigsdaler. Det fremgår af skifteforretningen, at det andet boet tilhørende sted (hartkorn: 0-0-1-2) ved kontrakt af 15.12.1783 er afstået til sønnen Jens Jensen Dybdal for 49 rigsdaler, hvilken købesum dog endnu ikke er betalt.

Børn af 2. ægteskab:

1. Jens Jensen Dybdal, f. 1756

Den ældste søn Jens overtager som foran nævnt i 1783 den ejendom med hartkorn 0-0-1-2, som faderen tidligere har ejet.

2. Kirsten Jensdatter, f. 1758

Kirsten er ved faderens død gift med consuntionsbetjent Anders Christensen Frost, Thisted.

3. Peder Jensen Dybdal, f. 1762

Ved skiftet i 1784 er Mads Vabisgård kurator for Peder.

4. Inger Kirstine (1765 - 1766)

5. Inger Kirstine Jensdatter (1768 - 1834)

Hun bliver som tidligere omtalt i året 1789 gift med Niels Christensen Badstue, der rykker ind i hendes fødehjem.

Af fortegnelse fra 1775 over skoleholder Niels Jepsen Hørdum's tilgodehavende hos forældre fremgår, at Inger Kirstine har læst i 7 uger og hendes ældre broder, Peder ligeledes 7 uger (Skoleåret gik fra Mikkelsdag til Påske). Af skoleholderens kaldsbrev fremgår at han er beskikket i henhold til skoleforordningen af 23.1.1739. Han har attest på duelighed fra sognepræsten i Hunstrup(23).

6. Jacob, f. 1769

Jacob nævnes ikke ved skifteforretningen efter faderens død og må derfor være død forinden.

7. Niels, f. 1772 (død samme år)

8. Christen Jensen Dybdal, f. 1774

Jens dybdals enke, Anne Marie Pedersdatter, overdrager 1789 ejendommen til svigersønnen, Niels Christensen Badstue, hos hvem hun får aftægt (24). Hun dør 1818, 90 år gammel.

(23) C 1 - 129

(24) B 32 - 183, side 241

64/45 Niels Marcussen (1743 - 1808)

64/46 Kirsten Christensdatter (1733 - 1801)

Niels marcussen er født i Odgård (se kortbilag) som søn af fæstebonde under Vesløsgård gods, Marcus Nielsen (ca. 1715-89) og hustru Else Andersdatter.

Niels overtager 1765 i fæste en anden gård under Veslødgård (nr. 8 efter 1844 - matrikel, hartkorn: 8-5-0-2). Gården bliver selveje 1803 (25). Fødegården "Odgård" overtages efter faderen af Niels's yngre broder Anders.

Niels bliver 1. gang gift med Maren Christensdatter (1740-68), med hvem han får to børn:

1. Birthe Marie Nielsdatter, f. 1766

2. Christen Nielsen, f. 1768

Maren Christensdatter dør 9 dage efter Christens fødsel. Skifteforretning afholdes d. 24.9.1768 (26).

Niels Marcussen bliver gift igen, og får yderligere følgende børn:

3. Christen Nielsen, f. 1770

4. Marcus Nielsen (1771 - 1773)

5. Maren Nielsdatter (1772 - 96)

6. 32/23 Marcus Nielsen (1776 - 1866)

Marcus Nielsen overtager faderens gård, og han bliver d. 4.6.1801 trolovet med Kirsten Nielsdatter fra Arup.

Ifølge folketællingsliste fra 1787 er Niels Marcussen gift med Kirsten Christensdatter. Hun dør 1801 og i kirkebogen har præ-

(25) B 32 - 222

(26) G 63 - 4, side 641

sten skrevet:

"Den 12. (marts) døde Kirsten Christensdatter (ellers kaldet Kirsten Skomager) noget pludselig, idet hun faldt ned af hendes Stoel i en Besvimelse, som var vandt at komme over hende og blev begravet d. 18. dito. Gl. 68 år, 4 uger."

Kirsten Christensdatter var datter af Christen Thomassen (Skomager) i Badstue (1697 - 1768) og Kirsten Simonsdatter (ca. 1691 - 1733). I førnævnte folketælling fra 1787 er anført, at Niels Marcussen er i 2. ægteskab, så det må i overensstemmelse hermed være Kirsten Christensdatter, der er mor til de børn, der er født efter 1768 - det år da den 1. kone, Maren Christensdatter, dør. En vis tvivl består dog, idet det også for de efter 1768 fødte børn er angivet i kirkebogen, at moderen hedder Maren Christensdatter.

64/47 Niels Christensen (Smed) (ca. 1733 - 1812)

64/48 Kirsten Thomasdatter (1737 - 1805)

Niels Christensen Smed er født i Vust (formentlig søn af fæster under Aggersborggård, Christen Justesen, Vust Holme). I 1768 overtager han svigerfaderen, Thomas Sørensens fæstegård i Arup (hartkorn: 6-1-1-0) (27).

Børn:

1. Thomas Nielsen (Smed), f. 1768

Thomas overtager efter faderen gården i Arup.

2. Christen Nielsen, f. 1770

3. Søren Nielsen, f. 1772

4. 32/24 Kirsten Nielsdatter (1776 - 1856)

Kirsten bliver d. 4.6.1801 trolovet med Marcus Nielsen fra Vesløs.

5. Margrethe Nielsdatter, f. 1778

6. Anna Kirstine, f. 1781

TIP - TIP - OLDEFØRELDRE

32/21 Niels Christensen Badstue (1766 - 1815)

32/22 Inger Kirstine Jensdatter (1768 - 1834)

Niels Badstue og Inger Kirstine Jensdatter bliver trolovet d. 24. februar 1789 og som tidligere omtalt overtager de Inger Kirstines barndomshjem (hartkorn: 0-2-2-0). Inger Kirstines mor, Anne Marie Pedersdatter, kommer på aftægt hos dem (28). I aftægtskontrakten indgår bestemmelser om at Anne Marie Pedersdatter skal have klæde, føde og eventuel fornøden pleje, et skikkelig værelse med indretning samt fornøden "ildingsbrand". Hun skal hvert år have 1 td. rug og 1 td. byg samt en potte sødmælk om dagen ("når vi har noget" !). Hun skal endvidere have et får at føde årlig. Anne Marie Pedersdatter er forpligtet til, så længe hendes helbred tillader det, at gå til hånde i huset.

Niels Badstue er givet i sit barndomshjem blevet fuldt fortrølig med at sejle som krejler på Limfjorden og han fortsætter naturligt med dette erhverv. Af Folketællingslisten fra 1801 fremgår, at han er husmand og krejlerskipper, og at han desuden ernærer sig ved fiskeri i Limfjorden.

Børn:

1. Jens Nielsen Badstue, f. 1790

Han bliver gift med Anna Henriksen fra Thorup (f. ca. 1806).

Han ejer først en ejendom i Arup sogn, som han for 300 rigsdaler sælger i 1809 (29). I 1844 ejer han matr. nr. 12 ^a, Øsløs by og sogn (hartkorn: 5-0-1-2 3/4).

Ved skøde af 22.1.1867 afhænder han ejendommen til Chri-

(28) B 32 - 183, side 242

(29) B 32 - 184, side 518

sten Jensen og han får aftægt i ejendommen.

2. Anne Marie, f. 1792

Anne Marie er ugift ved nedennævnte skifteforretning i 1820.

3. Christen Nielsen Badstue, f. 1794

Christen Badstue kommer til at bo i Lild. Han bliver ved skifteforretning 1853 formynder for broderen Lars's børn (30).

4. 16/11 Lars Christian Nielsen Badstue (1797 - 1851)

Lars bliver 1827 gift med Kirsten Marie Marcusdatter fra Vesløs.

Yderligere omtale findes side 28.

5. Mariane Nielsdatter, f. 1799

Mariane bliver gift med Christen Christensen Holst, Øsløs. Hos dem får hendes mor aftægt.

6. Katrine Nielsdatter, f. 1802

7. Anna Kirstine, f. 1805

Niels Badstue dør som 49-årig i 1815. Enken, Inger Kirstine Jensdatter, bliver siddende i ejendommen, som hun 1820 for 200 rigsdaler afhænder til svigersønnen, Christen Christensen Holst (31). Umiddelbart før afhændelsen foretages skifte efter Niels Badstue (32). Ved skiftet vurderes boets aktiver til 260 rigsdaler sølv, hvoraf selve ejendommen udgør 225 rigsdaler. Af opgørelsen af værdier fremgår bl. a. at der i "koehuset" forefindes en ko (vurderet til 6 rigsdaler), en kvie (3 rigsdaler) og 2 får (1 rigsdaler, 2 mark) samt et bundgarn, der øjensynlig er ret værdifuldt - det er vurderet til 12 rigsdaler.

(31) B 32 - 185, side 543

(32) B 32 - 340, side 150

Boet har så stor gæld, blandt andet til sønnerne Jens og Christen og til farbroderen Peder Christensen Badstue, at der ingen arv er at dele. Enken tilbyder dog at give de tre yngste børn hver en dragkiste af værdi 10 rigsdaler sølv, hvorefter boet overdrages hende til fri rådighed.

Inger Kirstine Jensdatter dør 1834, 66 år gammel. Hun ender sine dage som aftægtskone i det hus, hvor hun er født og hvor hun har levet hele sit liv.

32/23 Marcus Nielsen (1777 - 1866)

32/24 Kirsten Nielsdatter (1776 - 1856)

Marcus og Kirsten bliver trolovet d. 4. juni 1801 og viet d. 26. i samme måned.

Som tidligere nævnt overtager Marcus faderens gård i Vesløs (hærtkorn : 8-5-0-2).

Børn:

1. 16/12 Kirsten Marie Marcusdatter (1803 - 1853)

Kirsten Marie bliver gift med Lars Christian Nielsen Badstue. Nærmere omtale findes side 28.

2. Birthe Marcusdatter, f. 1809

Ved folketællingen 1834 er Birthe hjemme og er ugift.

3. Niels, f. 1812 og 4. Niels, f. 1813

De to sønner født henholdsvis 1812 og 1813 bliver begge døbt Niels svarende til, at både farfaderen og morfaderen hed Niels. Begge de to drenge dør 1814, altså som helt små.

5. Kirstine Marcusdatter, f. 1815

Ved folketællingen 1834 er Kirstine hjemme og er ugift.

Ved folketællingen d. 18. februar 1834 er både Marcus og Kirsten 58 år. De har endnu hjemme de ugifte døtre Birthe Marie (25 år) og Kirstine (20 år) samt en plejesøn Niels Christensen (19 år). Endvidere er i hjemmet to af den ældste datter, Kirsten Marie's børn, nemlig 8/6 Inger Kirstine Larsdatter (7 år) og Niels Larsen (2 år). På gården er 2 tjenestekarle.

Den 28. marts 1834 ankommer Kirsten Marie og hendes mand, Lars

Badstue, fra Gøttrup. De overtager gården og Marcus Nielsen og Kirsten Nielsdatter kommer på aftægt.

Lars Badstue beholder kun gården indtil 1842, da han og familien flytter til Østerild. Aftægtsfolkene, Marcus Nielsen og Kirsten Nielsdatter, flytter fra gården samme dag som Lars og Kirsten Marie (d. 24. april), men de flytter ikke med til Østerild. De kommer til Hundstrup, hvor de får aftægt hos en anden svigersøn, Jens Sørensen.

Hvad ligger mon bag dette opbrud i 1842 ?

Marcus Nielsen og hans kone dør begge i Hundstrup, henholdsvis 89 år og 80 år gammel.

TIP - OLDEFORÆLDRE

16/11 Lars Christian Nielsen Badstue (1797 - 1851)

16/12 Kirsten Marie Marcusdatter (1803 - 1853)

Lars viderefører skippertraditionerne fra hans fars slægt. Da hans far dør, er Lars 18 år gammel, og det må formodes, at han bliver hjemme hos moderen og hjælper til med at videreføre "forretningen". I 1820 overtager svogeren Christen Christensen Holst som tidligere omtalt (side 24) moderens hus. Om dette medfører ændringer i Lars's tilværelse er ikke undersøgt.

Lars er næsten 30 år, da han bliver gift med gårdmandsdatteren Kirsten Marie fra Vesløs. Det første barn, 8/6 Inger Kirstine Larsdatter, ankommer samme år som Lars og Kirsten Marie bliver gift. De bor i Hovsør i Østerild sogn og Lars er husmand og skipper.

I 1833 afhænder Lars for 200 rigsdaler ejendommen i Hovsør (33) og hele familien flytter til Gøttrup. Af folketællingslisten pr. 18. februar 1834 for Gøttrup sogn fremgår, at Lars er gårdejer og skipper, og at han ernærer sig af søfart.

Ved folketællingen er af børnene kun den 5-årige Kirsten hos forældrene, medens de andre børn befinder sig i Vesløs hos bedsteforældrene. Den 28. marts ankommer Lars og Kirsten Marie med datteren Kirsten til Vesløs, hvor Lars overtager gården, og Kirsten Marie's forældre kommer på aftægt.

I 1842 flytter familien til Østerild, hvor Lars bliver kromand. (Er Lars, sømanden, blevet træt af at være landmand ?)

Lars og Kirsten Marie bliver ikke gamle. Lars dør 1851, 54 år gammel og Kirsten Marie dør to år senere kun 49 år gammel.

Et par måneder før sin død udsteder Kirsten Marie skøde på

ejendommen i Østerild (hartkorn: 1-3-0-2 1/4) til datteren Kirsten (34). Købesummen fastsættes til 1.000 rigsdaler. Efter skødets bestemmelser skal Kirsten beholde de to yngste børn, Niels og Marie, i stedet og forsørge dem, indtil de har fyldt 16 år.

Ved opgørelse af boets aktiver og passiver fremkommer et overskud på 4.071 rigsdaler. Af aktiverne nævnes følgende obligationsfordringer: Kromand P. C. Nielsen 1.000 rigsdaler, Procurator Sørensens enke i Winthers mølle 1.000 rigsdaler, Erik Nielsen Munch, Arup, 600 rigsdaler, Jens Olesen, Vesløs, 400 rigsdaler og datteren, Kirsten Larsdatter, 1.000 rigsdaler.

Børn:

1. 8/6 Inger Kirstine Larsdatter Badstue (1827 - 1861)

Inger Kirstine er 15 år gammel, da hun flytter med sine forældre til Østerild. Hun bliver d. 11. april 1851 gift med 8/5 Peder Christian Nielsen (1830 - 1913) fra Østerild.

Hun dør 12. marts 1861, 14 dage efter at have født sin morfar 4/3 Niels Christian Pedersen. Hun blev kun 33 år.

2. Kirsten Larsen Badstue, f. 1829

Som foran nævnt overtager Kirsten moderens ejendom, og de to yngste søskende, Niels og Marie, kommer i pleje hos hende.

Hun bliver 1854 gift med møller i Kølbygårds mølle Andreas Nielsen. I kirkebogen er i forbindelse med vielsen anført ved Andreas, at han bliver ejer af en lille gård i Østerild, så han rykker nok ind i Kirstens ejendom.

3. Niels (1832 - 39)

4. Grethe Larsen Badstue, f. 1834

5. Marcus Larsen Badstue, f. 1836

6. Ane Kirstine (1838 - 1845)

I Østerild kirkebog er anført, at Ane Kirstine dør af "ormsygdom".

7. Dødfødt pige 1840

8. Mariane, f. 1841

D. 14. 2. 1841 kommer to piger til verden, Mariane og nedennævnte Marie. I kirkebogen for Vesløs sogn er anført, at de to børn er i livsfare, og de bliver døbt samme dag som de bliver født. Marianes død er ikke fundet indført i kirkebogen, men hun er i hvert fald ikke i live ved skiftet efter moderen 1853.

9. Marie Larsen Badstue, f. 1841

Marianes tvillingsøster, Marie, er ved moderens død 12 år og hun kommer som tidligere omtalt i pleje hos hendes ældre søster, Kirsten. Hun bliver konfirmeret i 1855, mens hun endnu er i pleje hos søsteren. I kirkebogen er anført følgende bemærkning: "God kundskab. Meget god opførsel".

10. Niels Larsen Badstue (1844 - 1888)

Niels Badstue bliver dyrlæge og kommer til at bo i Villerup, Vestervig, hvor han dør i 1888.

Han bliver gift med Else Johanne Mortensen (35)

Med kromanden i Østerild er vi nu fremme ved en tid, hvor også mundtlig overlevering kan kaste lidt lys over begivenhederne.

Ingeborg Larsen har genfortalt, hvad hendes farfar, Peder Christian Nielsen i Østerild har fortalt:

Kromanden i Østerild havde nogle meget smukke døtre, og om Inger Kirstine, som Peder Christian bliver gift med, fortæller han, at hun var "grov" dygtig. Kunne hun ikke sove om natten, satte hun sig til væven, som var opstillet i sovekammeret. Hun døde af "tæring", som man den gang kaldte tuberkulosen. Af søstrene blev en gift med kromanden i Morup Mølle og en fik en legetøjsforretning i Thisted, da hendes mand kom på sindssygehospital.

OPLYSNINGER FRA PERSONALHISTORISK LITERATUR

1. Historiske årbøger for Thisted amt, V. bind (1925 - 1929)

I ovennævnte bog findes en artikel af N. Sodborg: "Fra Hannæsland i gamle Dage". I artiklen omtales Mikkel Christian Pedersen Badstue, f. 1804 (se side 12). Det pågældende afsnit i artiklen (side 400 - 404) gengives her i sin helhed:

For mange Aar siden boede der i Amtoft en Mand, som hed Mikkel Badstue; hans egentlige navn var Mikkel Christian Pedersen, men hans daglige Kendingsnavn var altid Mikkel Badstue.

Han ejede et Hus i Amtoft og havde tillige en lille, fladbundet Skude, en Kaag, som den kaldtes, og som han ligesom andre Krejlere fra Hannæs paa den Tid sejlede om med i Limfjorden. I Kirkebogen benævnes han altid "Baadfører" eller "Husmand og Baadfører". Han var en brav og rettænkende Mand, og var vel lidt blandt Folk, ikke mindst fordi han altid var fuld af Humør og skælske Indfald; han var i det hele en ret ejendommelig Personlighed. Det hændte undertiden, som det kunde hændes for saa mangen en god Mand i de Tider, at Mikkel fik en lille Taar over Tørsten nu og da. Engang havde han saaledes været i Fæggesund og faaet Brændevinsdunken fyldt og var nu paa Vej hjemefter. Han havde nippet nogle Gange til Dunken og ogsaa faaet nogle Drømme i Fæggesund, saa Vejen var baade trang og snæver, og han satte sig derfor til Hvile i Vejgrøften lige ved Kanten af den høje Fjordbakke, der gaar langs Landevejen fra Fæggesund og nordpaa.

Som han nu sidder og fumler med Dunken, triller den fra ham ud over Grøftekanten og ned af bakken, og det gaar rask. Ved Bakkens Fod gaar Proppen af og Brændevinen løber ud i store Kluk. Mikkell sidder paa alle fire oppe paa Bakkekanten og ser saa langelig ned efter den. Da han hører de dybe Kluk, raaber han ned til den: "Ja du sejer kom, kom, men a kan et Kom'".

Naar han sejlede om i Limfjorden med sin Kaag, havde han altid en Mand eller en stor Dreng med sig. En tid havde han en ung mand med fra sin Hjemegn; han hed Erik Kold og var meget lille af Vækst, men brav og ordentlig i alle Maader. Engang var de to, fortælles der, kommet ind i Stougaards Bevertning i Løgstør, hvor der i Forvejen var en Del Søfolk, som var halvfulde og meget højrostedede. Til sidst var det lige ved at gaa over til Slagsmaal, men saa gav Mikkell Badstue sig til at tale dem til Rette og sagde til dem, at det maatte de hellere lade være med, for hvis hans Ledsager, den lille Mand, der sad derhenne i en Krog af Stuen, fik i sinde at tage Del i Slagsmaalet, vilde det gaa dem ilde, for han var nemlig, trods sin Lidenhed, den grueligste og vældigste Slagsbroder, han nogen Sinde havde set, og han havde endda set meget af den Slags i sit Liv. Han talte saa roligt, alvorligt og overbevisende og uden at fortrække en mine, at det virkelig gjorde Indtryk paa den, og de saa med forundrede Øjne hen paa den lille Mand, der sad roligt og drak sit Øl, men Slagsmaalet drev alligevel over for denne gang. Erik Kold var det fredssommeligeste Menneske af Verden; han havde vist aldrig nogen Sinde i sit liv været indblandet i noget som helst Slagsmaal. Men saadan var nu Mikkell Badstue engang.

En anden Gang var de inde i Kjeld Olsens Beværtning ved Havnen i Thisted, det var et Sted, hvor Hannæsfolkene i Regelen holdt til. Inde i Skænkestuen sad en Sypige og syede. Hende kom de til at sidde ved Siden af; Erik Kold nærmest ved hende. Da de havde siddet lidt, rækker Mikkel sit ene Ben over, uden at Erik Kold mærker det, og træder hende lempeligt paa Foden. Hun bliver rød og sender den lille Mand et hvast Øjekast; hun tror jo, det er ham, da han sidder hende nærmest. Lidt efter træder Mikkel hende igen paa Foden. Da drejer hun sig pludselig om paa Bænken og drejer Erik Kold en paa Siden af Hovedet, saa det sang. Den unge Mand kunne ikke være blevet mere forskrækket, om Lynet havde slaaet ned i Stuen, saa pludselig og uventet kom det. Men Mikkel Badstue morede sig kosteligt, og Erik Kold, som det dog gik ud over, kunde til sidst heller ikke lade være at tage Sagen fra den gemytlige Side; han kendte jo sin Husbond og vidste, at det ikke var gjort af Ondskab.

Mikkel Badstue var en ivrig og vist ogsaa dygtig Jæger. Engang laa han i en Vejgrøft og lurede paa Vildt. Da opdager han pludselig det øverste af en rød Tophue, der rager op over Kanten af den anden Grøft. Han bliver snart klar over, at det er hans Nabo, Lars, som sad og hvilte sig, eller maaske var det noget andet, han tog sig for. Mikkel ved, at Lars er ikke vanskelig at forskrække, og han fyrer saa sin Bøsse af i Luften hen over ham. Manden farer op i Forfærdelse og skrigger: „ Men, aa Jøsses, Mikkel, vil du skyd' mæ'?' ”

„ Aa, er'et dæ', bette La's, a troed' saamænd, det var en Ræv' ”, svarer Mikkel rolig og uforstyrrelig som altid.

Det kunde hænde, fortalte hans Datter engang, at naar han var ude paa Jagt, kunde Skuddet ikke altid rigtig dræbe, som det plejede, enten nu Krudtet havde været lidt fugtigt, eller den ikke var ladet omhyggeligt nok. Men saa var Bøssen naturligvis forhekset; en maatte have set paa den med onde Øjne, saa den mistede sin Dræbekraft. Folk var jo dengang mere eller mindre hildet i Overtro, og Mikkel havde maaske ogsaa trods sin sunde Fornuft og nøgterne Opfattelse en lille Rem af Huden, eller maaske lod han, som om han troede paa det. Nok er det; naar han kom hjem fra Jagten og sagde, at nu var det igen galt fat med Bøssen og hængte den med Skud i op ved Loftsbjælken, saa vidste de andre i huset nok, hvad de havde at gøre. Den første Torsdag Aften derefter blev der stillet et Kasteskaft op ude paa Møddingen, og en af dem gik saa ind og sagde til Mikkel, at nu skulde han komme med Bøssen, for der sad en lille Morten ude ved Møddingen. Mikkel tog saa Bøssen ned fra Bjælken og gik uden at sige et Ord, for det skulde helst foregaa stiltiende, ud i Stalddøren og gav Kasteskaftet en Salve. Saa var de onde Øjnes Magt brudt, og nu trillede Vildtet igen for Mikkels velrettede Skud.

Mikkel Badstue var to Gange gift; hans første Kone hed Mariane og hans anden Kone Anne Marie. Anne Marie var egentlig hans Ungdoms første Kærlighed, og de blev ogsaa Kærester, men Forholdet blev afbrudt paa en ret ejendommelig Maade.

Der skulde være Marked i Thisted, og de to unge havde i den Anledning en Tid forinden sat hinanden Stævne paa et bestemt Sted i Byen. Da Markedsdagen kom, fandt de imidlertid ikke straks hinanden paa det aftalte Sted, hvor de skulde mødes. Mikkel havde nok haft nogle Forretninger at be-

sørge, og det havde taget længere Tid for ham end beregnet, saa han var blevet lidt forsinket. Imidlertid gik han ud i Byen for at finde sin Anne Marie, og endelig fik han paa Afstand Øje paa hende, og da saa han, at hun spadserede med en for ham ukendt Karl, og det lod til, at de var svært „contant“ med hinanden, for de gik og talte livligt sammen.

Da vaagnede Skinsygen i Mikkels Bryst, og han blev ogsaa meget vred. Uden at give sig til Kende og uden at undersøge Sagen nærmere, begav han sig straks hjemefter, bedrøvet og tung i sit Sind, da han bestemt troede, at Anne Marie havde svigtet ham og slet ikke var den gode og trofaste Pige, han altid havde antaget hende for. Han græmmede sig og uden nærmere Forklaring gjorde han det straks forbi mellem dem.

Senere stiftede han Bekendtskab med en anden ung Pige, som han altsaa blev gift med, men hun døde efter kort Tids Ægteskab.

Senere hen i Livet traf han engang sin Anne Marie som han aldrig havde kunnet glemme, og saa kom det til Forklaring mellem dem. Anne Marie fortalte da, at hun paa hin for dem begge saa skæbnesvangre Markedsdag tilfældig havde truffet en gammel Bekendt fra Thy, og da Mikkel ikke var mødt til den fastsatte Tid, var de blevet enige om, at de vilde følges ad ud i Byen for at lede ham op. Saa var det, Mikkel havde set dem sammen og handlet saa overilet.

Ja, nu forstod han, at Anne Marie virkelig havde elsket ham med en lige saa dyb og trofast Kærlighed som han hende, og at hun ikke havde villet gifte sig, fordi hendes Hu alene stod til ham. Og han forstod ogsaa, at

hun havde sørget og lidt lige saa meget som han selv.

Efter at det saaledes endelig var kommen til fuld Forklaring mellem dem, blev de snart enige om at ville følges ad gennem Livet, selv om deres fejreste Ungdom allerede var forbi.

En ejendommelig og mærkelig Mand var Mikkel Badstue, men en brav og ærlig Mand, og hans Minde lever endnu ikke alene i hans Slægt, men hos mange andre i disse Egne.

2. Victor Elberling: Rigsdagens medlemmer gennem 100 år, Bind I

I ovennævnte bog findes biografi og billede af Hans Pedersen Badstue, 1802 - 79 (se nærværende hæfte side 16).

Biografien gengives her i sin helhed:

Badstue, Hans Pedersen, 1802 - 79, Husejer. Folketingsmand for Thisted Amts 1. Valgkreds (Bjerget) 29. Septemper 1851 - 4. August 1852. - Nærmest Konservativ. Født i Badstuegaarden i Skaarup, Øsløs Sogn, Nordøst for Thisted, 9. Septemper 1802 som Søn af Gaardmand Peder Christensen Badstue, hvis Gaard han arvede, men atter solgte 1850, hvorefter han købte sig et Hus i Øsløs.

Badstue havde adskillige Tillidshverv, var saaledes Sognefoged 1833-36, Løgdsmand 1833-37 samt en Tid Medlem af Sogneforstanderskabet og Vurderingsmand i Sognet.

Egnens Folketingsmand var da Paster Gottlob, som imidlertid trak sig tilbage 19. August 1851; Bønderne i Kredsen overtalte omsider den ellers saa tilbage-

holdende Badstue til at stille sig i hans sted. At han ikke har været særlig begejstret for Hvervet, herom vidner hans Valgtale, der ifølge Overleveringen skal have lydt: "Jeg anser mig ikke for betydelig nok til at tage ind paa Rigsdagen og udrette noget, men naar I ønsker det, kan jeg jo godt tage ind og stemme Ja eller Nej."

Ved suppleringsvalget i September 1851 blev han saa valgt til Bjerget-Kredsens Folketingsmand med 191 Stemmer mod 74, der faldt paa Proprietær Hasselbalch, der 10 Aar senere skulde blive Kredsens Folketingsmand.

I Tinget talte Badstue een Gang, nemlig under Behandlingen af et Lovforslag om Redningsvæsenet, hvor han foreslog Stationering af en Redningsbaad ved Lillestrand. Ved Valget i August det følgende Aar stillede han sig ikke op paany. 7. august 1879 døde han i Øsløs som Aftægtsmand.

3. Historisk årbog for Thisted amt, 1942

I ovennævnte årbog findes en artikel af C. Klitgård: Slægten Toft fra Klim. I artiklen omtales bl. a. følgende aner:

1024/673, Svend Jensen, d. ca. 1644

hans søn:

512/337, Jens Svendsen, (formentlig død før 1672)

hans søn:

256/169, Peder Jensen Toft, f. 164*, d. 1715-20

hans søn:

128/85, Jacob Pedersen Toft, f. ca 1675 ?, d. før 1756

Jacob Pedersen Toft var far til Jens Jacobsen Dybdal, der allerede er omtalt i nærværende hæfte (side 17)

I C. Klitgårds artikel omtales et stort antal efterkommere efter Svend Jensen.

4. Danmarks Adels Årbog 1886

Jens Jacobsen Dybdals farmor, Inger Jacobsdatter Friis (ane nr. 256/170) var datter af ane nr. 512/339 adelsmanden Jacob Friis til Molland (ved Grimstad i Norge).

I ovennævnte bog omtales foruden Jacob Friis bl. a. også hans far, ane nr. 1024/677 Henrik Friis til Molland og hans farfar, ane nr. 2048/1353 Jacob Friis. Jacob Friis fik 1557 brev på Lødviggård i Nedernæs len, hvilken gård han erhvervede ved mageskifte med kronen for sin hustrus arvegods i Nørvang Herred i Jylland. Jacob Friis levede endnu år 1594.

Der henvises iøvrigt til årbogens sider 149 - 152.

ØSLØS BADSTUE

Badstuen nævnes så tidligt som 1610 (se Traps Danmark: Øsløs sogn). Det ser ud til, at flere familier har boet i "Badstue", som derfor sikkert må betragtes som betegnelse for en bebyggelse og ikke blot et navn for en enkelt ejendom. I denne forbindelse bemærkes, at Svend Åkjær i Thisted amts årbog 1944 nævner "Badstue" som et eksempel på et bygdenavn. Åkjær nævner i den omhandlede artikel (Thysyssels bebyggelse og Bostedsnavne), at der i Øster Han Herred findes et bygdenavn: Badstuen.

Spørgsmålet om hvilke ejendomme i Øsløs, der blev benævnt Badstue er endnu ikke endelig undersøgt. Nedenfor anføres lidt om foreløbige undersøgelser:

Fire ejendomme skal her omtales, nemlig de "huse med hartkorn", der i Christian V.'s matrikel fra 1688 er nummereret 1, 2, 3 og 4.

Nr. 1, "På Strand", Hartkorn: 0-0-3-1

1725 bebos huset, der hører til Øsløs Bisgård, af Peder Christensen. Dets værdi takseres til 40 rigsdaler (37)

Som tidligere nævnt (side 9) ejes huset i 1763 af Christen Pedersen Badstue og det bebos af Christen Frandsen. Huset bliver på dette tidspunkt vurderet til 36 rigsdaler.

Det ser ikke ud til, at Christen Badstue ejer huset i 1781, på hvilket tidspunkt han overdrager sønnerne Peder og Niels hver en halvdel af den i 1779 erhvervede gård.

I hartkornsspecifikation 1789 (Rigsarkivet) er ikke angivet et hus med hartkorn 0-0-3-1.

Oplysninger om Christen Pedersen Badstues erhvervel-

se og afhændelse af huset kunne tænkes at bidrage til at løse problemet om, hvorfra Christen stammer (Er der slægtskab mellem Christen og Peder Christensen, der bor i huset 1725 ?).

Huset må, som det fremgår af navnet, være beliggende ved stranden og hører altså ikke med til Badstue-bebyggelsen, der antages at have været placeret i Skårup ca. 2 km nord for kysten (se kortet).

Nr. 2, Hartkorn 0-2-0-0

Huset beboes ifølge matriklen 1688 af Niels Pedersen. I skattemandtalslisten fra 1710 er anført, at huset beboes af Niels Husby (ingen børn eller tjenestefolk).

Huset er det eneste, der i matriklen 1688 er anført med hartkorn 0-2-0-0, så det må formentlig være det hus, der som nævnt side 9 i 1763 tilhører Christen Pedersen Badstue og benævnes Øsløs Badstue.

Ejendommens nøjagtige beliggenhed er endnu ikke fastslået, ligesom det ikke er konstateret, hvordan Christen Badstue kommer i besiddelse af den. Dette spørgsmål ville det være ønskeligt at få løst - det kunne måske samtidig bidrage til at løse spørgsmålet om Christen, Badstues herkomst.

Som tidligere omtalt tilkøbes mere jord og i folketællingslisten fra 1834 anføres, at Christens sønnesøn, Hans Pedersen Badstue bor i en "Gaard kaldet Badstue"

Nr. 3, Hartkorn: 0-1-0-1

Huset beboes 1688 af Mikkel Christensen "i Badstue" (ca 1627 - 1704). Af fæsteprotokol for Kølbygård (Landsarkivet i Viborg) fremgår at huset 1705 fæstes af Just Thomassen, som skal forrette en ugedags gerning på Ves-

løsgård. Af mandtalslisten vedrørende folkeskat 1710 fremgår at Just Thomassen ikke har nogen voksne børn eller tjenestefolk.

Hvor længe Just Thomsen bor i huset er ikke konstateret. Det bliver senere overtaget af Søren Nielsen Skræder, der 1752 er med som vurderingsmand ved skifteforretning efter Margrethe Christensdatter, Christen Thomassen Skomagers afdøde hustru (38).

Efter Søren Skræders død overtages huset 1787 af Jens Nielsen Toudal og 1831 overtages det af Søren Jensen Toudal (Fæsteprotokol 1719-1850 for Vesløsgård, Biblioteket i Thisted).

Nr. 4, Hartkorn: 0-1-0-0

Huset beboes 1688 af Peder Christensen "i Badstue" (ca. 1636 - 1698). I skattemandtalslisten 1710 er anført at huset ejes af Enevold Berregård (ejer af Kølbygård og Vesløsgård) og beboes af Jens Christensen Badstue (ca. 1666-1728). Det anføres, at han og hans hustru ikke har voksne børn eller tjenestefolk.

1718 overtages huset, der i fæstebrevet benævnes Badstue, af Christen Thomassen (Christen Skomager, 1697-1768, ane nr. 128/91 ?). Fæstebrevet er indført i Kølbygårds fæsteprotokol, der beror ved Landsarkivet i Viborg.

Af fæsteprotokollen for Kølbygårds of Vesløsgårds godser, der opbevares ved biblioteket i Thisted, fremgår at huset 1730 overtages af Erik Bertelsen, medens Christen Thomassen samtidig overtager et i Skårup beliggende "liden stykke Eyendomb", hvorpå han må lade bygge sig "et huus bygning". Han skal for fæste af ejendommen hver "Martini" betale 4 mark.

1763 overtager Peder Christensen efter Erik Bertelsen fæstet på matr. nr. 4. Peder Christensen skal ligesom de tidligere fæstere forrette en ugedags-gerning på Vesløgård. Det er i fæstebrevet anført, at han skal omgås den gamle Erik Bertelsen kristelig og vel, så han ikke med føje kan beklage sig.

Af det ovenanførte fremgår, at husene nr. 3 og 4 og formentlig også nr. 2 tilhører Badstue- bebyggelsen. Det ser iøvrigt ud til, at der også er andre end de personer, der bor i ovennævnte huse med hartkorn nr. 2,3 og 4, der bor "i Badstue". Også efter 1730, hvor Christen Thomassen flytter fra hus nr. 4 til et hus uden hartkorn, omtales han i kirkebogen og andre steder som boende " i Badstue".

af Kristen Hansen og tillovs at skænke den
og skal videret vordende beholdt i sonen
hansum samt og som færdig og af den
deret for

Disse intet mindre som lauter at Begjæ-
re og videret skal ske beholdt, som den og samt
lig tilføje normer til føje, som den og samt
hørmende alle som skænke, som den og samt
komme til indse.
Hvad der er, samt lig
hørmende Veje og skænke beholdt i sonen
af som den intet mindre at som skænke indse
som den Begjæret og videret an.

Blev for faa Bønder betalt 1742

Widjelderen skulde for tross og vands af lirt
samt, som skænke beholdt alle som den
skænke beholdt Kristen Pedersen tilføje
samt tilføje normer som den tilføje
som den samt lig samt lig samt lig
Christensen samt lig samt lig samt lig
vands samt lig samt lig samt lig samt lig
som den samt lig samt lig samt lig samt lig
og samt lig samt lig samt lig samt lig
som den samt lig samt lig samt lig samt lig
samt lig samt lig samt lig samt lig samt lig
Pedersen at samt lig samt lig samt lig samt lig
tilføje samt lig samt lig samt lig samt lig
samt lig samt lig samt lig samt lig samt lig
og samt lig samt lig samt lig samt lig samt lig

FORNAVNEREGISTER

g.m. = gift med s.a. = søn af d.a. = datter af * = cirka

Navn	Årstal	Bemærkning, eventuelt ane nr.	Side
Anders Christensen Frost		g.m. Kirsten Jensd.	18
Anders Jensen		g.m. Karen Jacobsd.	17
Anna Marie Nielsd. Badstue	1792-	d.a. 32/21	24
Ane Kirstine Larsd. Badstue	1838-45	d.a. 16/11	30
Anna Kirstine Nielsdatter	1781-	d.a. 64/47	22
Anna Kirstine Nielsdatter	1805-	d.a. 32/21	24
Anne Christensdatter	1701-63	g.m. 64/41	9
Anna Kirstine Chr.d.Badstue	1769-	d.a. 64/41	15
Anne Marie Pedersdatter	1728 [*] -1818	64/44	15,17,23
Birthe Marcusdatter	1809-	d.a. 32/23	26
Birthe Marie Nielsdatter	1766-	d.a. 64/45	20
Cay Praëm	1724-91	Præst i Øsløs	13,17
Christen Andersen		Beboer 1688 "På Strand"	
Christen Christensen Badstue	1736-1813	s.a. 64/41	11
Christen Christensen Holst		g.m.d.a. 32/21	24, 28
Christen Christensen Kold		g.m.d.a. Peder Badstue Senior	14
Christen Frandsen		beboer 1763 "I Strand"	9,40
Christen Jensen		g.m. Anne Kirstine Badstue, f. 1769	15
Christen Jensen Dybdal	1774-	s.a. 64/43	19
Christen Nielsen	1770-	s.a. 64/45	20
Christen Nielsen Badstue	1794-	s.a. 32/21	24
Christen Nielsen Smed	1770-	s.a. 64/47	22
Christen Pedersen Badstue	1704 [*] -93	64/41	9
Christen Skremb		far til Anne Christensd., f. 1701	9

Navn	Årstal	Bemærkning, evt. ane nr.	Side
Christen Thomassen Skomager	1697-1768	128/91 ?	21,42
Dorthe Isaksdatter		g.m. Jens Christensen Badstue, f. 1745	11
Else Andersdatter		128/90	20
Else Johanne Mortensen		g.m. Niels Larsen Badstue, f. 1844	30
Erik Bertelsen		fæster 1730 hus i Badstue	42
Grethe Larsen Badstue	1834-	d.a. 16/11	30
Hans Pedersen Badstue	1802-79	s.a. Peder Badstue Junior	16,37,41
Henrik Friis		1024/677	39
Inger Jacobsdatter Friis	165*-	256/170	39
Inger Kirstine Jensdatter	1768-1834	32/22	15,19,23
Inger Kirstine Larsdatter Badstue	1827-61	8/6	3,26,28, 29
Jacob Friis		2048/1353	39
Jacob Friis		512/339	39
Jacob Pedersen Toft	1675*	128/85	17,38
Jens Christensen Badstue	1745-	s.a. 64/41	11
Jens Christensen Badstue	1666 [*] -1728	bor 1710 i Badstue	42
Jens Jacobsen Dybdal	1715 [*] -84	64/43	17,38,39
Jens Jensen Dybdal	1756-	s.a. 64/43	18
Jens Mathias Christensen	1828-81	8/1	3
Jens Nielsen Badstue	1790-	s.a. 32/21	23
Jens Nielsen Toudal		fæster 1787 hus i Badstue	

Navn	Årstal	Bemærkning, evt. ane nr.	Side
Jens Steffensen Haugård		g.m. Karen Jacobsd.	17
Jens Svendsen		512/337	38
Johanne Mikkeltdatter		g.m. Peder Badstue Senior	12
Johan Peterson	1831-1900	8/7	3
Just Thomassen		bor i Badstue 1710	41
Karen Jacobsdatter	1720 [*] -92	d.a. 128/85	17
Katrine Nielsd. Badstue	1802-	d.a. 32/21	24
Kirsten Christensdatter	1733-1801	64/46	20
Kirsten Jensdatter	1758-	d.a. 64/43	18
Kirsten Larsd. Badstue	1829-	d.a. 16/11	29
Kirsten Marie Marcusdatter	1803-53	16/12	24,26,28
Kirsten Nielsdatter	1776-1856	32/24	20,22,26
Kirsten Pedersdatter	-1753	g.m. 64/43	17
Kirsten Simonsdatter	1691 [*] -1733	128/92 ?	21
Kirsten Poulsdatter	1740 [*] -89	g.m. Christen Chri- stensen Badstue (1736-1813)	11
Kirsten Thomasdatter	1737-1805	64/48	22
Kirstine Marcusdatter	1805-	d.a. 32/23	26
Lars Christensen Badstue	1738-86	s.a. 64/41	11
Lars Christian Nielsen Bad- stue	1797-1851	16/11	24,26,28
Mads Ilum		sælger 1779 ejd. til 64/41	12
Marcus Larsen Badstue	1836-	s.a. 16/11	30
Marcus Nielsen	1715 [*] -89	128/89	20
Marcus Nielsen	1776-1866	32/23	20,26
Maren Christensdatter	1740-68	g.m. 64/45	20

Navn	Årstal	Bemærkning, evt. ane nr.	Side
Maren Nielsdatter	1735 [*] -1817	64/42	9
Margrethe Christensdatter	1704 [*] -51	g.m. Christen Thomas- sen Skomager	42
Margrethe Nielsdatter	1778-	d.a. 64/47	22
Mariane Nielsd. Badstue	1799-	d.a. 32/21	24
Marie Larsd. Badstue	1841-	d.a. 16/11	30
Mikkel Christensen	1627 [*] -1704	bor i Badstue	41
Mikkel Chr. Pedersen Bad- stue	1804-	s.a. Peder Badstue Senior	12, 32
Niels Christensen Badstue	1766-1815	32/21	14, 19, 23
Niels Christensen Smed	1733 [*] -1812	64/47	22
Niels Christian Pedersen	1861-1933	4/3	29
Niels Husby		bor 1710 i hus med htk. 0-2-0-0	41
Niels Jepsen Hørdum		Skoleholder i Øsløs i 1775	19
Niels Larsen Badstue	1844-88	s.a. 16/11	30
Niels Larsen Badstue		s.a. Lars Christensen Badstue, Lild	11
Niels Marcussen	1743-1808	64/45	20
Niels Pedersen		bor 1688 i hus med htk. 0-2-0-0	41
Peder Christensen		beboer 1725 "På Strand"	40
Peder Christensen		fæster 1763 hus i Badstue	43
Peder Christensen	1636 [*] -98	bor i Badstue	42
Peder Christensen Badstue	1734-	s.a. 64/41	10
Peder Christensen Badstue Junior	1772-1821	s.a. 64/41	15, 16

Navn	Årstal	Bemærkning, evt. ane nr.	Side
Peder Christensen Badstue Senior	1764-1821	s.a. 64/41	12
Peder Christian Nielsen	1830-1913	8/5	1,3,29,3
Peder Jacobsen Toft	-1756	s.a. 128/85	17
Peder Jensen Dybdal	1762-	s.a. 64/43	19
Peder Jensen Toft	164*-1720*	256/169	17,38
Sidsel Marie Hansdatter		g.m. Peder Badstue Junior	16
Svend Jensen	-1644	1024/673	38
Søren Jensen Toudal		fæster 1831 hus med htk. 0-1-0-1	42
Søren Nielsen Skræder	-1787	bor i Badstue	42
Søren Nielsen Smed		s.a. 64/47	22
Søren Stausholm	1807-	s.a. Peder Badstue Senior	12
Thomas Nielsen Smed	1768-	s.a. 64/47	22
Thomas Sørensen		128/95	22

NOTER

Anvendte arkivalier

a. Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg

B.O.D. Amtsarkiv, Ålborghus m. fl. amter

Nr. 389	1720-26	Skifteprotokol					
- 391	1731-ca.40	-					
- 392	1756-75	Skifteslutningsprotokol					
- 395	1780-84	Skifteprotokol					
- 460	1755-56	Skifteforretninger med bilag nr. 218-36b					
- 474	1763	-	-	-	-	-	342-64
- 514	1784	-	-	-	-	-	777-96

B 9 C Ålborghus amtstuearkiv

Nr. 17 Hartkornsfortegnelse ca. 1790

C 1 Ålborg Bispearkiv

Nr. 129 1545-1801 Kirke-, skole-, og fattigsager fra
Øsløs sogn

B 32 Justitsarkiv for Ø. og V. Hanherred

Nr. 182	Skøde- og pantebog 1.	1738-78					
- 183	- - -	2.	1778-99				
- 184	- - -	3.	1799-1810				
- 185	- - -	4.	1810-20				
- 189	- - -	8.	1828-32				
- 222	Gl. skøde- og panterregistre for Lild, Tømmerby, Øsløs, Vesløs og Arup						
- 340	Skifteprotokol for V. Hanherred	1813-20					

B 33 D Justitsarkiv for Hillerslev Hundborg Herred

Nr. 7	Register til skøde- og panteprotokol	1827-33					
- 313	Skifteprotokol	1845-58					

G 63 Kølbygård godsarkiv

Nr. 4 Skifteprotokol 1749-86

Øvrige arkivalier

Kirkebøger

Folketællingslister

b. Rigsarkivet, København

Skattemandtalsliste 1710, Øsløs sogn

Hartkornsspecifikation 1789, - -

c. Biblioteket i Thisted

Fæsteprotokol for Vesløsgård og Kølbygård 1719-1850

Literaturhenvisninger

a. Historiske årbøger for Thisted amt (Th.A.A.)

I. bind (1906, 1908-12)

Herrnhutismen i Vester Han Herred

Fattigpleje for 100 år siden (Øsløs-Vesløs-Arup)

Lidt om skibsfarten og handelen i gamle dage i Thy og
Vester Han Herred

Vesløsgård

Grandebrev for Øsløs sogn

Årgang 1913

Udskiftningen af Øsløs sogns jorder 1786

Årgang 1914

Om de gamle Degne (degne i Øsløs, Vesløs og Arup ca.1670-1833

Årgang 1915 og 1916

Præsterne i Øsløs-Vesløs-Arup Pastorat siden Reformationen

Årgang 1917

Kølbygårds historie

III. bind (1919-23)

Lidt om fattigpleje i Øsløs-Vesløs-Arup for 100 år siden

Krejlerliv på Limfjorden

V. bind (1925-29)

Fra Hannæsland i gamle dage

VI. bind (1930-34)

Hvad den gamle fæsteprotokol fortæller

VII. bind (1935-37)

De gamle kirkebøger for Hannæs, V. Han Herred

Fra V. Han Herred. Adelspersoner og selvejerbønder omkr.
1537-1660

Årgang 1942

Slægten Toft fra Klim

b. Rigsdagens medlemmer gennem 100 år

Bind I

Hans Pedersen Badstue

c. Danmarks Adels Årbog

Årgang 1886

Slægten Friis fra Landvig

d. Trap: Danmark VI

Thisted amt

Øsløs sogn m. m.

Aviser:

Announce i Thistedavis d. 30.9.1843:

Undertegnede er ankommen til Havnen
med Frugt fra Holsten, nemlig Graven-
stener, Pigeoner, Flaskeæbler, Taffel-
æbler, Krigsfrugt og anden grov Frugt.

J. Badstue

Mine børn, Hanne og Niels, takkes for hjælp ved maskinskrivningen.

P. Kj.

Tilføjelse

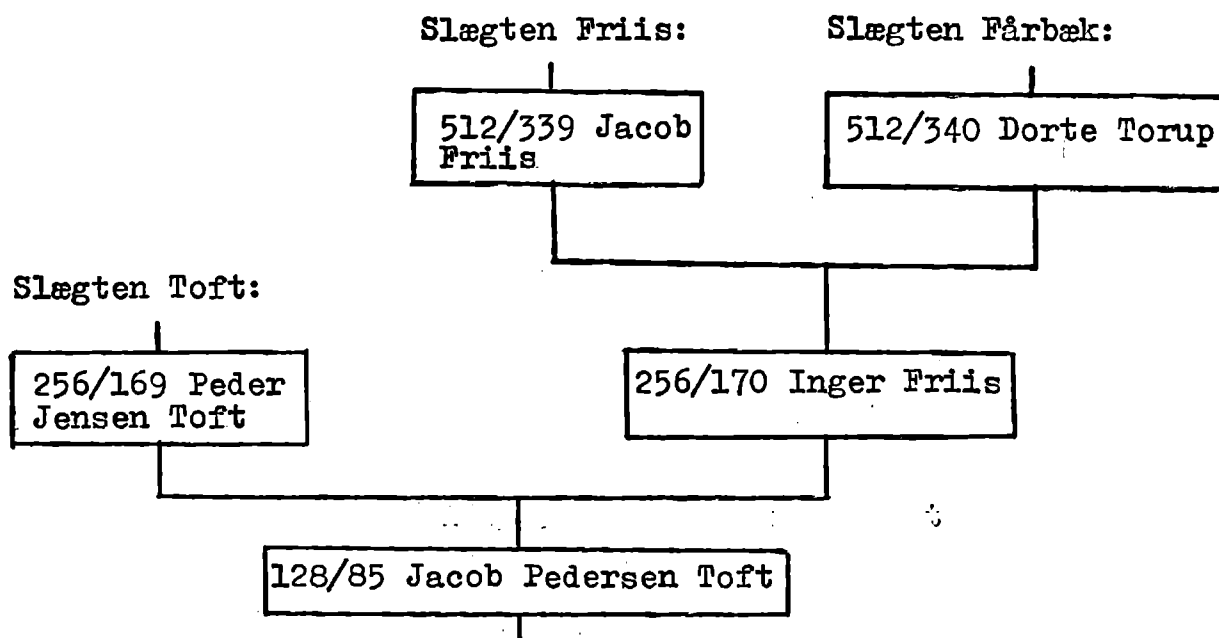
til

Slægtinge i Ø. og V. Hanherred

Efter at ovennævnte hæfte er gået "i trykken", er jeg blevet opmærksom på, at ane nr. 512/339 JACOB FRIIS's hustru DORTE CHRISTENS DTR. TORUP (ane nr. 512/340) er af slægten Fårbæk fra Klim, der er omtalt i Historisk Årbog for Thisted amt 1943 (C.Klitgård: Nogle selvejer- og skudehandlerslægter).

Dorte Torup's farfar, ane nr. 2048/1357 LARS JENSEN, boede 1621 i Fårbæk, der bestod af en gård, der var adeligt fæstegods og 1 bol under Ålborghus len (Beliggenheden af Fårbæk fremgår af oversigtskortet). I ovennævnte artikel af C. Klitgård er omtalt en række efterkommere efter Lars Jensen, Fårbæk.

I ane nr 128/85 mødes slægterne Fårbæk fra Klim, Toft fra Klim og Friis fra Landvig:

Viborg i maj 1972

Poul Kjeldgård

32/1 Niels Bertelsen	64/1	728/1	
	64/2	728/2	
32/2 Inger Jensdatter	64/3	728/3	
	64/4	728/4	
+ . . . 1813		728/5	
32/3 Lauritz Pedersen	64/5	728/6	
	64/6	728/7	
32/4 Ellen Christensdatter	64/7	728/8	
	64/8	728/9	
32/5	64/9	728/10	
	64/10	728/11	
32/6	64/11	728/12	
	64/12	728/13	
32/7	64/13	728/14	
	64/14	728/15	
32/8	64/15	728/16	
	64/16	728/17	
32/9	64/17	728/18	
	64/18	728/19	
32/10	64/19	728/20	
	64/20	728/21	
32/11	64/21	728/22	
	64/22	728/23	
32/12	64/23	728/24	
	64/24	728/25	
32/13	64/25	728/26	
	64/26	728/27	
32/14	64/27	728/28	
	64/28	728/29	
32/15	64/29	728/30	
	64/30	728/31	
32/16	64/31	728/32	
	64/32	728/33	
32/17	64/33	728/34	
	64/34	728/35	
32/18	64/35	728/36	
	64/36	728/37	
32/19	64/37	728/38	
	64/38	728/39	
32/20	64/39	728/40	
	64/40	728/41	
32/21	64/41	728/42	
	64/42	728/43	
32/22	64/43	728/44	
	64/44	728/45	
32/23	64/45	728/46	
	64/46	728/47	
32/24	64/47	728/48	
	64/48	728/49	
32/25	64/49	728/50	
	64/50	728/51	
32/26	64/51	728/52	
	64/52	728/53	
32/27	64/53	728/54	
	64/54	728/55	
32/28	64/55	728/56	
	64/56	728/57	
32/29	64/57	728/58	
	64/58	728/59	
32/30	64/59	728/60	
	64/60	728/61	
32/31	64/61	728/62	
	64/62	728/63	
32/32	64/63	728/64	
	64/64	728/65	

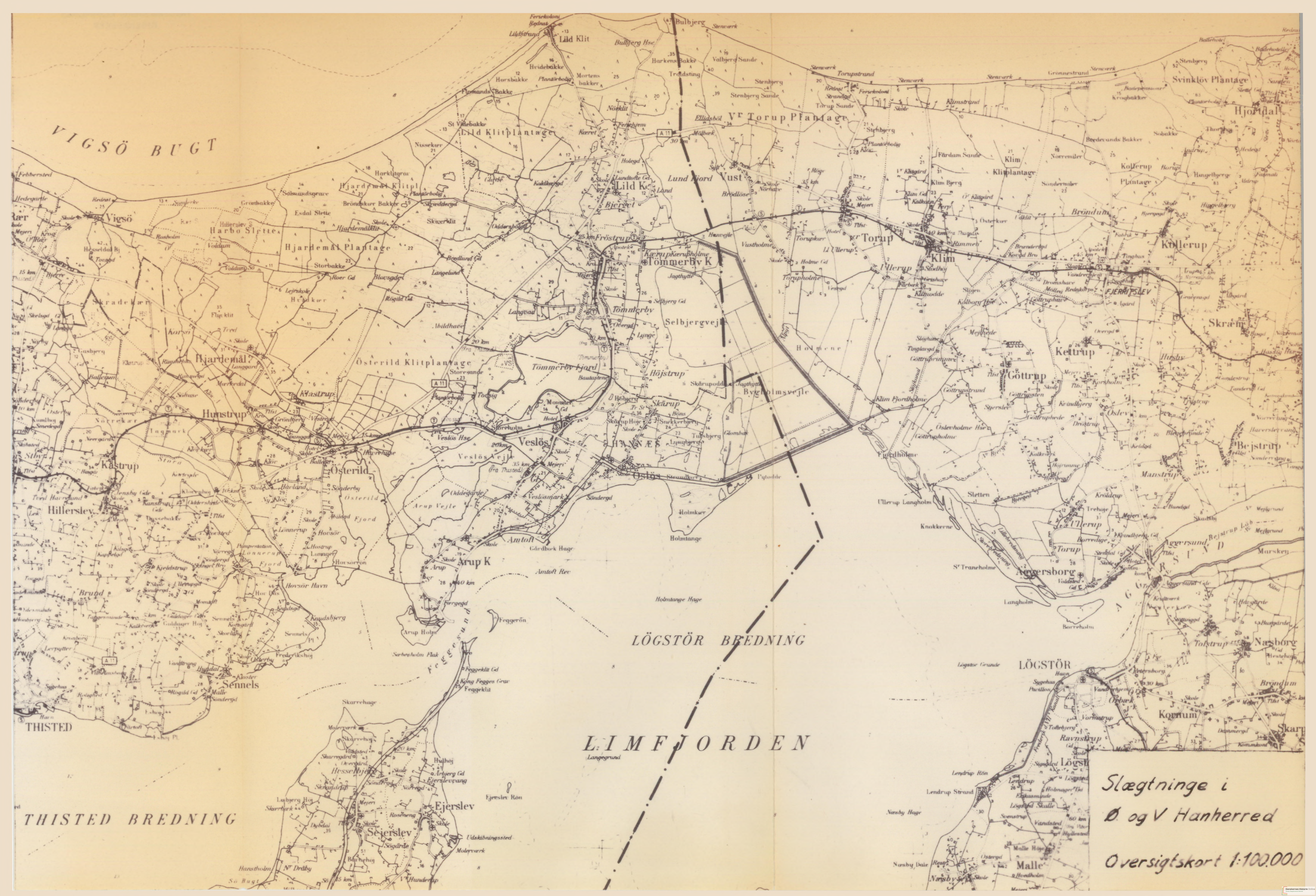
27 Toft
Inger Friis

1/1 C.P.R. Nr. 04 04 24 - 1559

8/1 Gårdmand Jens Mathias Christensen * 20.7.1828 i Villerslev ~ 14.7.1891
 8/2 Ane Cathrine Pouksdatter * 20.12.1853
 8/3 Gårdmand Christen Pedersen Bisgård * 14.12.1857 i Skyum, + 6.4.1920 i Heltborg
 8/4 Gertrud Marie Johansdatter * 28.1.1864 i Skyum
 8/5 Gårdmand Peder Christian Nielsen * 20.6.1830 i Østerild ~ 11.4.1851 smst. + 26.3.1867 i Østerild
 8/6 Kirsten Nielsen * 21.1.1784 i Østerild + 8.5.1849 smst.
 8/7 Johanne Christensen Bisgård * 14.12.1857 i Skyum, + 6.4.1920 i Heltborg
 8/8 Karen Marie Nielsen * 7.1.1831 Sct. Olavs sogn Sverige + 1900 i Thisted
 2/1 Lærer Kristen Bisgård Kjeldgård * 25.12.1885 i Villerslev ~ 24.3.1918 i
 2/2 Dagmar Pedersen Badstue * 24.3.1893 i Semels ~ 24.3.1918 i

16/1 Gårdmand Christen Nielsen * 10.11.1780 i Villerslev
 16/2 Ane Lauritz-datter Paul Nielsen Kjeldgård * 1791 i
 16/3 Paul Nielsen Kjeldgård * 20.12.1853
 16/4
 16/5 Peder Christensen * 1762
 16/6 Anna Cathrine Peders-datter * 1757
 16/7 Gårdmand Johan Olesen
 16/8
 16/9 Gårdmand Niels Haadsen * 21.1.1784 i Østerild + 8.5.1849 smst.
 16/10 Kirsten Mikkel-datter datter ddt. 18.5.1791 i Østerild
 16/11 Skippergården Lars Chr. Nielsen Badstue og senere kronmand * 7.6.1797 i Østsløs + 23.4.1851 i Østerild
 16/12 Kirsten Marie Martusdatter datter ddt. 6.11.1803 i Vestsløs + 14.2.1853 i Østerild
 16/13 Kurvemager Peller Jønsen datter * 1.1.1831 Sct. Olavs sogn Sverige + 1900 i Thisted
 16/14 Ane Anders-datter * 28.7.1860 i Østerild

728/1
728/2
728/3
728/4
728/5
728/6
728/7
728/8
728/9
728/10
728/11
728/12
728/13
728/14
728/15
728/16
728/17
728/18
728/19
728/20
728/21
728/22
728/23
728/24
728/25
728/26
728/27
728/28
728/29
728/30
728/31
728/32
728/33
728/34
728/35
728/36
728/37
728/38
728/39
728/40
728/41
728/42
728/43
728/44
728/45
728/46
728/47
728/48
728/49
728/50
728/51
728/52
728/53
728/54
728/55
728/56
728/57
728/58
728/59
728/60
728/61
728/62
728/63
728/64
728/65
728/66
728/67
728/68
728/69
728/70
728/71
728/72
728/73
728/74
728/75
728/76
728/77
728/78
728/79
728/80
728/81
728/82
728/83
728/84
728/85 Jacob Peder 23.6.1869
Sen Toft * ca 1875 28.6.1790
728/86
728/87
728/88
728/89 Marcus Niel-
sen ca 1715-89
728/90 Else An-
dersdatter ca 1713
728/91 Christen Tho-
masen Skomager 2
728/92 Kirsten Sime-
datter 1691-1733
728/93 Christen
Justesen ?
728/94 Margrethe
Christensd.
728/95 Thomas
Sørensen
728/96
728/97
728/98
728/99
728/100
728/101
728/102
728/103
728/104
728/105
728/106
728/107
728/108
728/109
728/110
728/111
728/112
728/113
728/114
728/115
728/116
728/117
728/118
728/119
728/120
728/121
728/122
728/123
728/124
728/125
728/126
728/127
728/128

VIGSØ BUGT

LÖGSTÖR BREDNING

LIMFJORDEN

THISTED BREDNING

Slægtninge i
Ø og V Hanherred
Oversigtskort 1:100.000